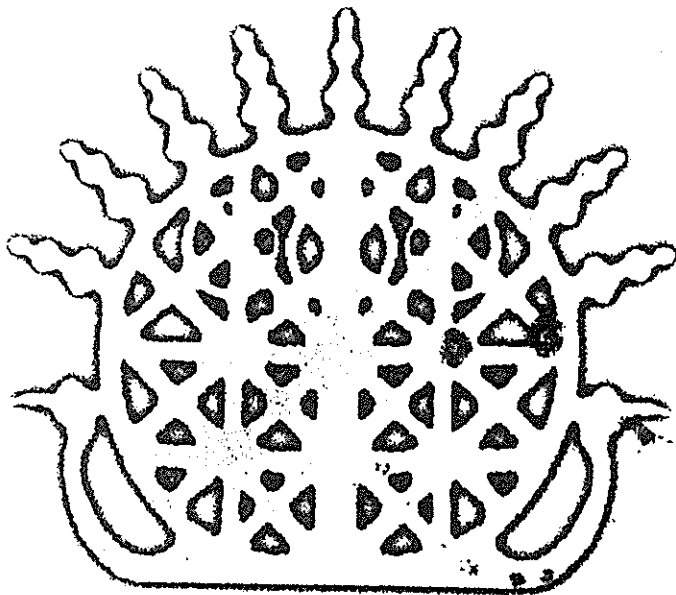

1. ANKARA
MAHALLE
OYUNLARI
ŞENLİĞİ

Sanata evet!

1. ANKARA MAHALLE KÜLTÜRÜ FESTİVALİ

AMAÇ

Şehir Ankara'da, nüfusun yoğun olmadığı dönemlerde, kent merkezlerinde mahalle kültürü yaşanmaktaydı. Bu, diğer bütün metropol kentler ve büyümekte olan kentler için sözkonusu olan etkileşim toplumsal kültürümüzü hala etkilemektedir.

İla metropol kentlerin dışında veya metropol kentlerin varoşlarındaki mahallelerde bu kültür yaşanmaktadır.

Bu kültürün tanınması, toplumsal özelliklerimizin incelenerek, kent yaşamına uyumda izlenecek stratejilerin saptanması.

SAPTAMALAR:

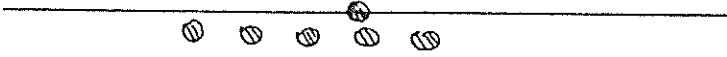
Bu kültürün özellikleri:

- 1-Mahalle halkının birbirini tanınması
- 2- Dedikodu mekanizmasının bir tür iç haberleşme özelliği taşıması, bu nedenle herkesin herkesin yaşantısından haberdar olması,
- 3- Mahalle halkının dayanışması, birbirine yardımı,
- 4-Mahallenin çocuğuna sahip çıkılması,
- 5-Çocukların birbirleriyle doğal etkileşimi ile bir tür doğal ana okulu ortamında büyümeleri,
- 6-Mahalle gelenekleri, aşure dağıtma, birbirine bir tas çorba, yemek gönderme, ödünç soğan alma, buz alma,
- 7-Mahalle bakkalı
- 8-Mahalleli çocuğun oynadığı sokak oyunları
- 9- VE GRUP ÇALIŞMASI İLE EKLENECEK ÖZELLİKLER

MAHALLE OYUNLARI

CİCİLİ TAVUK

Hazır satılan yada bezden, yünden, pamuktan yapılan küçük topla oynanan bu oyunda, sayışmaca yoluyla hangi oyuncunun topu önce atacağı belirlenir. Düz bir çizgi üzerinde oyuncu sayısı kadar çukur kazılır. Çukurların dört veya beş metre uzağına bir çizgi çizilir.

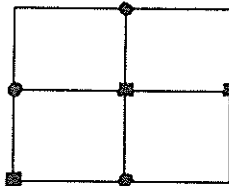

Seçilen oyuncu topu çukurlara doğru atar. Top çukurlardan hiç birine girmezse sıra ötekine gelir. Top çukurlardan birine girerse, diğer oyuncular kaçmaya başlarlar. Çukurun sahibi "İstop" bağıırır. Kaçan oyuncular oldukları yerde dururlar. Topu çukurlardan alan çocuk arkadaşlarından birini vurmak için atar. Eğer vurursa, vurulan oyuncunun çukuruna bir taş konur sırası gelen oyuncunun çukurlara top atmasıyla devam eder. Çukurlarda kaç taş birikmesi gerektiği oyundan önce kararlaştırılır. Kararlaştırılan sayı kadar taş kimin çukurunda biriktiyse, o oyuncunun gözleri bağlanır. Bir başka oyuncu topu saklar. Oyuncunun gözleri açılarak saklanan topu bulması istenir. Oyuncu topu ararken diğer oyuncular hep bir ağızdan "Cıçilli tavuk yavrusunu cıçilli tavuk " tekerlemesini söylerler. Top bulunursa oyun yeniden başlar, topu bulamazsa, topu saklayan topu getirir oyun yeniden başlar.

ÜÇ TAŞ

Yedi yaşından itibaren her yaşta çocuğun ve yetişkinin oynadığı üç taşlık oyuncu ile oynanır

Oyuncular bir birinin taşını karıştırmamak için üçer adet (Farklı renk) taş alırlar. Yere düz taş üzerine ya da tahta bir zemine bir dikdörtgen çizilip kenarlarını birleştirirler. Oyuna ilk başlayan oyuncu elindeki taşın birini köşeye veya orta çizgilerin birleştiği noktaya koyar. Öteki oyuncuda aynı şekilde ilk taşını koyar. Diğer taşlarda aynı şekilde konur. Oyunda amaç taşların üçünü (her oyuncu kendi taşını) aynı doğru üzerinde sıralayabilmektir. Oyuncular hem kendi taşlarını bir doğru üzerinde sıralamaya çalışırken, hem de diğer oyuncunun sıralamasına engel olacak şekilde oynar. Hangi oyuncu üç taşını aynı doğruyu üzerinde sıralayabilirse oyunu kazanır.

Oyun Şekli

BENZETME OYUNU

En az beş oyuncuyla genelde kış günlerinde ve kapalı alanlarda oynanan bir oyundur.

Oyuna katılan oyuncular daire şeklinde otururlar. Her oyuncuya A harfinden başlamak üzere B, C, D, E, F, G, H gibi isimler verilir. A olan oyuncu B'ye dönerek bir cümle söyler. Örneğin "Seni elmaya benzetiyorum." der. B'nin dikkat edeceği yer kendini benzettiği nesnenin baş harfi olmalı. Çünkü zaman kaybetmeden bu harfle (yani E harfi ile) başlayan başka bir kelime bulmak zorundadır. B hemen C'ye dönerek "e" harfi ile başlayan başka bir kelime söyler, "Seni ebeye benzetiyorum" gibi. Şaşırmadan bütün oyuncular aynı harfle başlayan başka bir kelime söylerlerse, A aynı harfle ya da başka bir harfle başlayan bir kelime söyler. Oyun böyle devam eder.

Her oyuncu sırası geldiğinde, karşısındaki oyuncu 5'e kadar sayıp bitirmeden bir kelime bulup söylemezse, o oyuncu oyun dışı kalır. Oyunun sonunda en son kalan oyuncu oyunu kazanır. Diğer oyunculara şarkı söyleme, hayvan taklidi yapma gibi cezalar verilir.

DAVUL ZURNA BİR İKİ ÜÇ

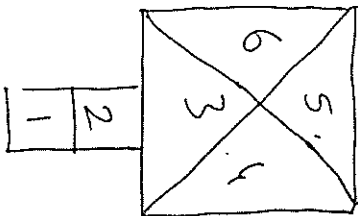
Bir çocuk ebe olur, arkasını döner, diğer çocuklar ebeden uzuktu sıralanırlar. Ebe, arkası dönükken "Davul zurna bir iki üç" der. Çocuklar koşar söz bitip ebe arkasına baktığında hepsi olduğu gibi donup kalır. Hareket halindeki ebe olur, hareket etmeden oyun sonunda ebe nin yanına varan oyunu kazanır.

DEVE CÜCE

Bir çocuk bir grup çocuğun karşısına geçer. "Deve" dediği zaman çocuklar ayağa kalkarlar "cüce" dediği zaman otururlar. Bu şekilde çocuklar şaşırtmalıya çalışıyor. Şaşıranlar oyundan çıkar, kalan kişi oyunu kazanıyor.

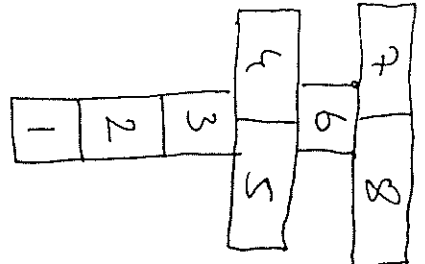
SEK SEK

Boş bir alana oyunun şekli çizilir. Şekil genelde mektup şeklinde olur. Bir taş alınır; sırayla sayılara konularak ilerlenir; taşın olduğu kareye basılmaz, tek ayak üzerinde durulur. 1'den 7-8'e gidildikten sonra ters dönlülür; taş alınır ve oyun bitirilir. Çizgi dışına çıkan, dengesini kaybeden ya da çizgiye basan yanar; sıra başkasına geçer.

Şekil 1:

ya da

Şekil 2

BEŞTAŞ

Oyun iki kişi ile oynanır. Oyuncular bilye büyüklüğünde beş tane taş bulurlar. Sonra oyuna kimin başlayacağını belirlerler.

Oyuna önce başlama hakkını kazanan oyuncu taşları eline alır ve yavaşça yükseğe atar. Yere düşen taşlardan birini alarak , yükseğe atar , yerdeki taşlardan birini alarak yükseğe attığı taşı yere düşürmeden tutar. Aynı şekilde birer birer diğer taşları da alır. İkinci kez taşları toplu olarak alır ve tekrar yükseğe atar. Bu kez aynı şekilde taşları ikiye ikiye toplar. Üçüncüde üç , dördüncüde dört taşı birden alır. Beşincide taşlardan biri işaret parmağı ile baş parmağının arasına , diğer taşlar avuç içine alınır. Başparmak ve işaret parmağının arasına alınan taş yükseğe atılır; avuç içindeki taşlar yere konur ve yükseğe atılan taş yere düşmeden tutulur. Bu taş tekrar yükseğe atılarak yerdeki taşlar alınır ve tekrar tutulur. Sonra sol elin işaret parmağı ile baş parmağı açılarak köprü kurulur. Taşlar sağ elle köprü kurulan elin üzerinden atılır. Taşlardan biri alınır , yükseğe atılıp tutularak yere düşürmeden diğer taşlar birer birer köprü'nün altından geçirilir.

En sonunda beş taş birden yükseğe atılarak, elin üstü ile tutulur yere düşen taşlar , tutulan taşlardan biri ile , bir seferde toplanınca oyun biter.

Oyunda temel kurallar, yükseğe atılan taşın yere düşmeden toplanması , yerden taşları alırken diğer taşlara dokunulmamasıdır. Oyunun neresinde kalırsa , oynama hakkı kazanırsa oradan başlar .

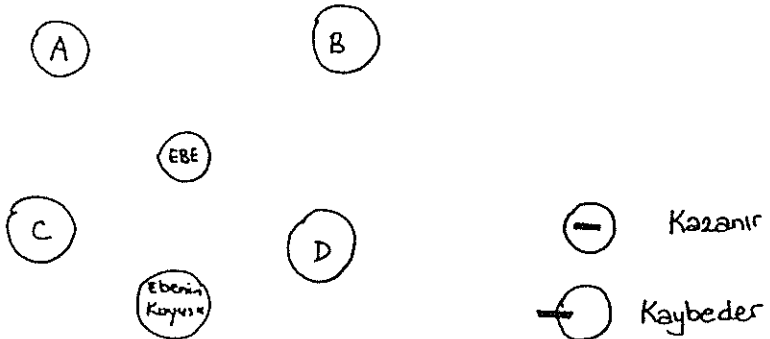
KUYU KAZMACA

Oyunda dairelerin ve oyuncuların sayısı çoğaltılabilir. Amaç ebenin yaklaşık 20 - 30 cm arasındaki çubuğu dairesinden eliyle diğer oyuncuların dairesine atmasıdır. Bu atışta oyuncular ellerindeki uzun çubuklarla ebenin attığı 30 cm ' lik çubuğa vurmaya çalışırlar. Eger oyuncu , çubuğu ile ebenin çubuğuna vuramaz ve ebenin çubuğu kendi dairesine düşerse ebe olur.

Çubuk dışarı düşerse ebe dairesinden çıkıp onu almaya gider , bu sırada diğer çocuklar dairelerinden çıkıp ebenin kuyusunu kazarlar . Eger ebe , atılan çubuğu havada yakalarsa vuran oyuncu ebe olur.

Kural : Ebenin attığı çubuk tam dairenin içine düşmelidir.

Ceza : En derin çukuru olanın ayakları o çukura gömülür.

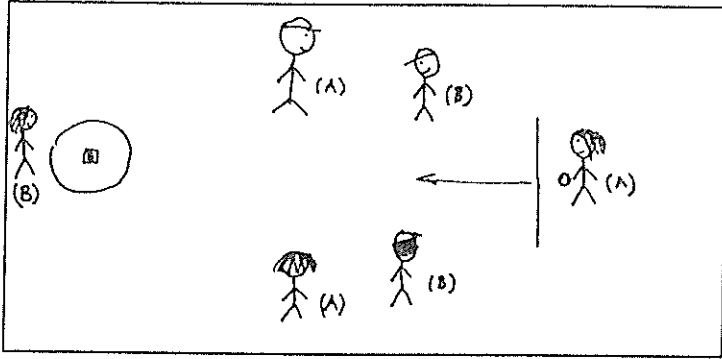

DALYA

Yere bir daire çizilir , bu daire içine 9 tane tuğla ya da yassı taş üst üste dizilir. Sonra takımlar ayrılır (İki) . Dairenin biraz uzağına bir çizgi çizilir;bu daire topun atıldığıyeri belirler.Takımdaki çocuklar sırayla topla taşları devirmeye çalışırlar.Bir çocuk taşları devirmeye çalışırken diğer çocuklar dağınık durur;bunun nedeni topu alan çocuğun karşı takımdan birini vurmasıdır.Bu sırada taşların başında da bir kişi bekler.Taşlar devrilmeye karşı takımın oyuncuları vurulmaya çalışılır.Topu eline alan oyuncu hareket edemez, yalnızca topu fırlatır.

OYUNUN KURALLARI

- 1.Bir taş veya tuğla düşerse sayılmaz.bir atış hakkı daha verilir.
- 2.Oyunda belirlenen alan dışına çıkılmaz.
- 3.Top eldeyken koşulmaz.
- 4.Topla vurulmaya çalışılan çocuk topu tutarsa,topu oyun sahasının dışına atar ve ekibıyla birlikte taşları dizerek.
- 5.Topun deydığı çocuk oyundan çıkar.
- 6.Taşların hepsi dizilirse,dizene ekip puan alır.
- 7.Oyun sırasında taşların başında duran ya da ekipteki diğer çocuklar "Orta da kuyu var yandan geç" derler.

Oyun Sahası Belirlenir

HEYKEL GÜLDÜRMECE

Bir grup çocuk (5-10)sayısmaca veya kura yoluyla ebe seçilir. Seçilen ebe gruba arkasını dönerek üçe kadar sayar ve döner.Ebe döndüğünde herkes bir süre heykel gibi oyuncularını güldürmeye çalışır.Bunu yaparken oyunculara dokunmaz,ses.hareket ve mimiklerle güldürmeye çalışır.İlk önce kim güldürürse o kişi ebe olur.Eğer güldüremezse oyun aynı şekilde devam eder.

BUM

Ortalama 4-5 oyuncuyla oynanan bir oyundur. Her oyuncunun ismi veya ayrı ayrı eşya, şehir, meyva isimleri gibi çocukların kendileri tarafından belirlenecek isimler ,oyuncu sayısına eş olacak kadar kağıtlara yazılır.

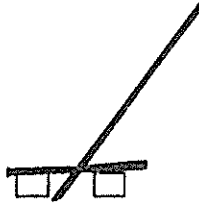
Örnek:3 oyuncunun varolduğunu düşünelim ve üç meyva ismi seçelim:Portakal, Manda- lina, Elma. Her meyvanın ismi oyuncu sayısı kadar yerli üç tane kağıda yazılır. Toplam dokuz tane kağıt ve üç tane ayrı isim olur. Daha sonra kağıtlar aynı şekilde katlanarak ortaya atılır. Her oyuncu kağıtları eşit olarak alır ve diğer oyunculara göstermeden önünde kapalı tutar. Her üç kağıtta da aynı isim bulunana dek oyuncular sırayla birbirine kağıt alış-veriş yaparlar. Üç kağıtta da aynı ismi bulan oyuncu elini ortaya koyarak BUM diye bağırır. Diğer oyuncular da hangisi çabuk davranırsa ikinci ve üçüncü olarak ellerini diğer oyuncunun elinin üstüne koyarlar. Birinci gelen 100 puan, İkinci gelen 50 puan, üçüncü gelen 25 puan alır.

ÇELİK ÇOMAK

Kökünü çok eskilere dalyanan bu oyun yaş gruplarına göre farklı biçimlerde oynanabiliyor.

İki taşı yan yana aralarında yarım karış olacak şekilde konur. İki karış boyundaki 'çelik' adındaki sopa bu taşların üzerine konur. 50-60cm. uzunluğunda 'çomak'denilen sopayla uzağa fırlatılır. Rakıp oyuncular çeligi tutmaya çalışırlar. Çelik tutulursa gruplar yer değiştirir. Tutulamazsa çeligin düştüğü yerden rakıp oyuncunun bulunduğu(elinde çomak olan)ve çeligin atıldığı yere fırlatılır. Elinde çomak bulunan oyuncu, üzerine gelen çeligi çomak yardımıyla taşlardan uzak tutmaya çalışır. Geri atılan çelik taşların yanına düşerse (çomağın boyundan kısa bir mesafeye düşerse) sıra karşı tarafa geçer. Şayet çomağın uzunluğundan daha uzağa düşerse çomakla taş ve çelik arası sayılır. Bu tarzda oyun devam eder, önceden belirlenen sayıyı ilk kim bulursa diğerlerini nefes almadan koşturur. Yine önceden belirlenen sayı kadar, sağ eldeki çomak sol eldeki çelige vurularak taşlardan uzaklaştırılır. (Karşı taraftan biri) Çeligin en son gittiği yerden başlayarak, taşların bulunduğu yere kadar nefes almadan " şilli " diye bağırarak gelmeye çalışır. Taşlara vurmaya başarırsa çeligi fırlatma görevi onundur. Başaramazsa yine karşı tarafındır.

Oyun Şekli

MAHALLE OYUNLARI ŞENLİĞİNE KATILACAK OKULLAR

MAMAK :

CUMARTESİ GÜNÜ KATILACAK OLANLAR
Abidinpaşa İlköğretim Okulu
Demirlibahçe İlköğretim Okulu
Çiğiltpe İlköğretim Okulu

PAZAR GÜNÜ KATILACAK OLANLAR
30 Ağustos İlköğretim Okulu
Yavuz Sultan Selim İlköğretim Okulu

ETİMESGUT :

CUMARTESİ GÜNÜ KATILACAK OLANLAR
Hasan Ali Yücel İlköğretim Okulu
Bahar İlköğretim Okulu
Toplu Konut İlköğretim Okulu

PAZAR GÜNÜ KATILACAK OLANLAR
Ağa Ceylan İlköğretim Okulu
Etimesgut İlköğretim Okulu

SİNCAN :

CUMARTESİ GÜNÜ KATILACAK OLANLAR
100.Yıl İlköğretim Okulu
M.Akif Ersoy İlköğretim Okulu
Gazneliler İlköğretim Okulu

PAZAR GÜNÜ KATILACAK OLANLAR
Semiha İsen İlköğretim Okulu
Taylan Araslı İlköğretim Okulu

KEÇİÖREN :

CUMARTESİ GÜNÜ KATILACAK OLANLAR
Yalçın Eskiyaşan İlköğretim Okulu
Hüseyin Güllüoğlu İlköğretim Okulu
Kalaba İlköğretim Okulu

PAZAR GÜNÜ KATILACAK OLANLAR
Etlik İlköğretim Okulu
Hacı Mustafa Tarman İlköğretim Okulu

GÖLBASI :

CUMARTESİ GÜNÜ KATILACAK OLANLAR
Gündüzalp İlköğretim Okulu
Balbudak İlköğretim Okulu

PAZAR GÜNÜ KATILACAK OLANLAR
Atatürk İlköğretim Okulu

ÇANKAYA :

CUMARTESİ GÜNÜ KATILACAK OLANLAR
Ahmet Andıçen İlköğretim Okulu
Kılıçalpaşa İlköğretim Okulu
Pakize Erdoğan İlköğretim Okulu

PAZAR GÜNÜ KATILACAK OLANLAR
Sokullu Mehmet Paşa İlköğretim Okulu
Dedeman İlköğretim Okulu

ALTINDAĞ :

CUMARTESİ GÜNÜ KATILACAK OLANLAR
Aydınlıkevler İlköğretim Okulu
İrfan Bağtuğ İlköğretim Okulu
Cebeci İlköğretim Okulu

PAZAR GÜNÜ KATILACAK OLANLAR
Ahiler İlköğretim Okulu
13 Ekim İlköğretim Okulu

YENİMAHALLE :

CUMARTESİ GÜNÜ KATILACAK OLANLAR
Atatürk İlköğretim Okulu
Gazi Osman Paşa İlköğretim Okulu
Atatürk Anadolu Lisesi

PAZAR GÜNÜ KATILACAK OLANLAR
Gazi Anadolu Lisesi
Mesa Kuru Sitesi İlköğretim Okulu

TOBAV

TOBAV (Tiyatro - Opera - Bale Çalışanları Vakfı) IATA (International Amateur Theatre Associat) FIA (Federation Inte des Acteurs) EDERED (European Drama Encaunters) Türkiye temsilcisidir

Sanat ve kültür adına sürekliliği olan görüşler üretmek , yaymak , paylaşmak , geliştirmek ve kurumsallaşmaya yönelik projeler yürütmek TOBAV ve TOBAV Sanat Eğitimi Merkezinin hedeflerindedir.

TOBAV Sanat Eğitimi Merkezi'nde drama , tiyatro, diksiyon , dans , sinema , müzik etkinlikleri , söyleşi ve paneller düzenlenmektedir.

TOBAV Sanat Eğitimi Merkezi çalışmalarının ürünlerini 1994 Almanya - Lingen Dünya Çocuk Tiyatroları buluşmasında , 1995 yılında Belçika - Faubless Avrupa Genç Sanatçılar buluşmasında , 1996 yılında KKTC Güzelyurt Uluslararası Portakal Festivalinde , 1997 yılında Fransa - Besahçou Avrupa Gençler Drama buluşmasına katılmış , 1998 23 - 26 Ağustos 1998 tarihinde Almanya - Frankfurt VII . Internationale Sulzbacher organizasyonuna katılacaklardır. Ayrıca Türkiye 'de gerçekleştirilmiş , dokuz ayın Uluslararası Gençlik organizasyonuna katılmıştır.

" Sanata Evet " tüm insanlık için yaşamı simgesi olmalıdır diyor siz gençleri merkezimize bekliyoruz.

ADRES : GENEL MERKEZ :
Tunalı Hilmi Cad. 72 / 1-2
Kavaklıdere ANKARA
Tel : 427 85 88 Fax : 427 89 09

TOBAV Sanat Eğitimi Merkezi
Akay-Cad. No : 22
Tel : 488 04 27

ANKARA ÜNİVERSİTESİ DİL ve TARİH COĞRAFYA FAKÜLTESİ HALK BİLİMİ TOPLULUĞU

Halk Bilimi Topluluğu, 1993 yılında Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih, Coğrafya Fakültesi Halk Bilimi Bölümü öğrencilerinden kurulmuştur.

Topluluğumuz, bir ülke ya da bölge halklarına ilişkin kültürel ürünleri konu edinen , bunları kendine özgü yöntemleriyle derleyen, sınıflandıran , yorumlayan ve son aşamada da bir bileşime vordırmayı amaçlayan Halk Biliminin gelişmesi, tanıtılması ve yaygınlaştırılması amacıyla faaliyet göstermektedir.

Son iki yıldır yapılan topluluk çalışmalarının temelinde kendisine yabancılaşan Anadolu'nun ve insanının kendisini aynada görmesini sağlamak yatmaktadır. Birincisi 1998 Nisan ayında düzenlenen Halk Bilimi Haftası programı, paneller, sergiler ve anma günleri dışında diğer topluluk ve kurumlarla ortaklaşa yapılan etkinliklerde de amaç varolan ortak kültürün ulusallıktan kurtarılıp evrensel bir boyuta taşınmasıdır.

ADRES : *TOBAV Sanat Eğitimi Merkezi
Akay Cad. No : 22
Tel : 488 04 27
Tel : 427 85 88

MAHALLE OYUNLARI ŞENLİĞİ
PROGRAMI
13-14 HAZİRAN 1998

11.00..... AÇILIŞ

İSTİKLAL MARŞI
KORO

AÇIŞ KONUŞMALARI

Tamer LEVENT

TOBAV Genel Başkanı

Behçet YAVUZ

Ankara Milli Eğitim Müdürü

Doğan TAŞDELEN

Çankaya Belediye Başkanı

KORO (Çocuk şarkıları)

11.30.....SÖYLEŞİ

Prof.Dr.Bekir ONUR

12.00-14.00.....ŞENLİK OYUNLARI

14.00PİKNİK

HALK OYUNLARI (ADİYAMAN)

Harzemşahlar İlköğretim Okulu

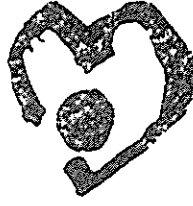
GÜZEL SANATLAR ANADOLU LİSESİ

ODA ORKESTRASI

MÜZİK VE DANS

15.00 KAPANIŞ

Sanata evet!

TOBAV

(DEVLET TİYATROLARI OPERA VE BALESİ ÇALIŞANLARI VAKFI)

ÇANKAYA BELEDİYESİ

ANKARA İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ